

Työkykyohjelman jatko osana kestävän kasvun ohjelmaa

Valoa osallisuuteen 3.2.2023

Euroopan unionin rahoittama –
NextGenerationEU

Jarno Karjalainen

Terveysten ja hyvinvoinnin laitos

 Suomen
kestävän kasvun
ohjelma

PILARI 3

**Vauhditetaan työllisyysasteen nosta,
edistetään osaamistason nousua,
vahvistetaan TKI-infrastruktuurien
yhteiskäyttöisyyttä**

Investointi 2, THL

- [Työkykyohjelman](#) laajentaminen
- [IPS-mallin](#) laajentaminen
- [Työttömän terveystarkastus](#) kehittäminen
- Osatyökykyisten palvelut, etuudet ja työhön osallistuminen -tutkimus

PILARI 3

**Vauhditetaan työllisyysasteen nostoa,
edistetään osaamistason nousua,
vahvistetaan TKI-infrastruktuurien
yhteiskäyttöisyyttä**

Investointi 2, TTL

- Ammattilaisten osaamisen vahvistaminen
- Työttömien ryhmävalmennuksen kehittäminen
- Työkykykoordinaattorikoulutuksen arviointi
- Työttömien terveystarkastusten kehittäminen (TTL ja THL)
- Digitaalisen työ- ja toimintakyvyn itsearviointimenetelmän kehittäminen (TTL ja THL)
- Tutkimus (TTL ja THL)

[TTL yhteystiedot](#)

Työkykyohjelma 2019–2022

- TEM:n ja STM:n yhteistyössä hallinnoima ohjelma
- Kunnat ja kuntayhtymät saivat valtionavustuksia, jotta ne voivat valmistella ja ottaa käyttöön työkyvyn tuen ja tuetun työllistymisen menetelmiä sosiaali- ja terveydenhuollossa.
- Avustuksen sai 22 hanketta eri puolilta Suomea.
Avustusten kokonaissumma oli 17 miljoonaa euroa.
- Painopisteen siirto työkyvyttömyyden tarkastelusta olemassa olevan työ- ja toimintakyvyn vahvistamiseen ja työllistymisen edistämiseen.
- Ohjelmassa sosiaali- ja terveysministeriön vastuulla oli neljä toimenpidekokonaisuutta:
 1. Tuoda työkyvyn tuki osaksi tulevaisuuden sosiaali- ja terveyskeskusta
 2. Lisätä tuetun työllistymisen menetelmien käyttöä kaikkein vaikeimmin työllistyvien apuna
 3. Vahvistaa ammattilaisten ja asiantuntijoiden työkykyosaamista (työkykykoordinaattorit)
 4. Käynnistää arviointitutkimus hankkeissa tehtyjen interventioiden vaikutuksista sekä palvelujen ja etuuksien yhteensovittamisesta
- Tuloksia saadaan myöhemmin keväällä kun arviointitutkimuksen tulokset valmistuvat, ja koordinaatio saa oman loppuraporttinsa valmiiksi.

Työkykyohjelman laajentaminen: Tavoitteet

2023–2024 rahoitusta saaneet hyvinvointialueet:

Pohjois-Pohjanmaa, Pohjois-Savo, Pohjanmaa, Varsinais-Suomi, Satakunta ja Päijät-Häme.

1. Työkyvyn tuki osaksi tulevaisuuden sosiaali- ja terveyskeskusta

- tunnistaa sosiaali- ja terveyskeskuksessa työttömien asiakkaiden työkyvyn tuen tarpeet, arvioida työ- ja toimintakykyä ja rakentaa asiakkaiden tarpeita vastaava työkyvyn tuen palvelukokonaisuus
- varmistaa asiakkaiden yksilölliset palvelupolut ja palvelujen saanti
- vahvistaa ammattilaisten työkyvyn tuen osaamista

2. Laatukriteereihin perustuva tuetun työllistymisen työhönvalmennus

- Otetaan käyttöön laatukriteereihin perustuva tuetun työllistymisen työhönvalmennus sosiaalipalveluissa

Työkykyohjelman laajentaminen: Kohderyhmät

- **Työkyvyn tuki osaksi tulevaisuuden sosiaali- ja terveystieteiden keskuksen:**
 - TE-toimiston ja kuntien työllisyyspalveluiden asiakkaina olevat työttömät osatyökykyiset työnhakijat ja ilman työtä olevat työkäiset, jotka eivät ole työnhakijoina TE-toimistossa.
- **Laatukriteereihin perustuva tuetun työllistymisen työhönvalmennus:**
 - kuntouttavassa työtoiminnassa olevat,
 - sosiaalihuoltolain työllistymistä tukevan toiminnan ja työtoiminnan,
 - kehitysvammalain mukaisen työtoiminnan ja työhönvalmennuksen,
 - sosiaalihuollon mielenterveys- ja päihdetyön asiakkaat.

Tavoitteista tarkemmin

Työkyvyn tuen palvelukokonaisuuden kehittäminen

Palvelukokonaisuuksien ja -ketjujen määrittelyn, ohjauksen ja seurannan käsikirja

Osa 1: Määrittely

Tilanneanalyysi

Segmentointi

Tavoitteiden määrittely

Mittareiden ja tietolähteiden määrittely

Mallintaminen

Toimeenpanon suunnittelu

Osa 2: Ohjaus

Ohjauksen keinojen valitseminen

Vuoropuhelun suunnittelu

Osa 3: Seuranta

Seurannan organisointi

Tavoitteista tarkemmin

Työkyvyn tuen tiimi osaksi sotekeskusta

Toimintasuunnitelmarunko työkyvyn tuen tiimin kehittämiseksi ja yhtenäistämiseksi

- Työkyvyn tuen tiimin periaatteet ja tavoitteet
- Työkyvyn tuen tiimin tehtävät
- työkyvyn tuen tiimin asemointi – saatavuus ja saavutettavuus
- Johtaminen ja koordinointi
- Yhteistyörakenteet ja –käytänteet sekä sopimukset talous ja resurssit

Tavoitteista tarkemmin

Laatukriteereihin perustuva tuetun työllistymisen työhönvalmennus

Tavoitteena on juurruttaa toimintamalli kuudelle alueelle sosiaali- tai vammaispalveluihin kohderyhmästä riippuen

Toimintamallin tuloksellisuus ja näyttö ovat riippuvia metodiuskollisuudesta, toimintaa ohjaavan laatukriteeristön noudattamisesta

Yhteinen metodikoulutus IPS-kehittämishankkeen kanssa

Lisätietoja: Tuuli Riisalo-Mäntynen

Työkykyohjelman laajentaminen: Toimenpiteet

- Hankealueiden yhteis- ja vertaiskehittäminen
- Verkostot koolle
- Kansalliset ja alueelliset temaattiset tilaisuudet
- Teams-kanavat ja Yhteistyötilat
- Toimintamallien kehittäminen ja levittäminen Innokylään

Työkykyohjelman laajentaminen: Yhteystiedot

Jarno Karjalainen (Työkyvyn tuki)

Leena Normia-Ahlsten (Työkyvyn tuki)

Tuuli Riisalo-Mäntynen (Laatukriteereihin perustuva työhönvalmennus)

Jenni Leppisaari (Koordinaation ja hankkeiden tuki)

Työkykyohjelman alueelliset kehittämispäälliköt

Tiina Turkia (Työkykyohjelman Sisä-Suomen ja Etelä-Suomen aluekoordinaatio)

Anne Sahrio (Työkykyohjelman Itä-Suomen aluekoordinaatio)

Sanna Pitkäranta (Työkykyohjelman Pohjois-Suomen aluekoordinaatio)

Sanna-Maria Salmi (Työkykyohjelman Länsi-Suomen aluekoordinaatio)

Viestintä

Auvo Mäkinen

Soila Veltheim

etunimi.sukunimi@thl.fi

Työttömän terveystarkastus kehittämishanke, THL ja TTL

- Tavoitteena työttömän terveystarkastuksen sisällön ja laadun yhteiskehittäminen ja ammattilaisten osaamisen vahvistaminen.
- Palvelun tasa-laatuisuus ja yhteistyö muihin palveluihin vahvistuu eri puolilla Suomea. Palveluun liittyvä tietotuotanto paranee.

Työttömien terveystarkastusten kehittämishanke

Edistetään työttömien terveystarkastusten rakenteista kirjaamista ja tilastointia.

Vahvistetaan ammattilaisten osaamista, työttömien terveystarkastuksen sisällön ja laadun yhteiskehittäminen.

Kartoitetaan kansallisesti työttömien terveystarkastusten ja -palvelujen toteutumista.

Laaditaan kansallisia suosituksia ja annetaan tarvittaessa lainsäädännön uudistamisen asiantuntijatukea.

Tuetaan tiedotusta työttömien oikeudesta työttömien terveyspalveluun.

Työttömien terveystalvelujen ammattilaisverkosto

Verkosto on avoin kaikille työttömien terveystarkastuksia tekeville sote-ammattilaisille riippumatta ohjelma, hanke tai rahoituspohjasta. Esimerkiksi sote perustyö, kuntakokeilu, Työkykyohjelma, TYP, Ohjaamo, ESR, Stea ja RRP.

Ammattilaisverkoston tavoitteena on:

- tukea vertaisoppimista ja vertaistiedonvaihtoa
- kartoittaa kehittämistarpeita ja tutkia käytännön toteutusmalleja
- rakentaa ammattilaisten kanssa yhteisiä suosituksia palveluun liittyen.

Työskentely tapahtuu virtuaalisissa vertaistapaamisissa ja sähköisessä yhteistyötilassa. Verkostoon voi liittyä [Innokylässä](#)

Työttömien terveyden tueksi iltapäivät 2023

23.3.23 Työttömien terveystarkastusten ammattilaisverkoston webinaari 13-16

Teema: Kirjaaminen, tilastointi ja muutoksissa jaksaminen

25.5.23 Työttömien terveystarkastukset hyvinvointialueilla webinaari 12-16

Teema: Motivoiva haastattelu ja asiakkaan kohtaaminen

7.9.23 Työttömien terveystarkastusten ammattilaisverkoston webinaari 13-16

Teema: Yhteistyö ja monialaisuus hyvinvointialueilla

23.11.23 Työttömien terveystarkastusten ammattilaisverkoston webinaari 12-16

Teema: Mielen terveys ja palvelupolut, vastuutahot TVK ja Terveystieteiden tutkimuskeskus

thl.fi/rrp

Yhteystiedot

Leini Sinervo

Kehittämispäällikkö, THL
etunimi.sukunimi@thl.fi

Suvi-Maaria Tepora-Niemi

Tutkija, THL
etunimi.sukunimi@thl.fi

Aki Vuokko

Apulaisylilääkäri, Työterveyslaitos
etunimi.sukunimi@ttl.fi

- [Työttömän terveystarkastus
www.thl.fi](http://www.thl.fi)
- [Työttömien terveyspalvelujen
ammattilaisverkosto
Innokyla.fi](http://Innokyla.fi)
- [Yhteistyötila verkoston jäsenille
Yhteistyotilat.fi - edellyttää
rekisteröitymistä](http://Yhteistyotila.fi)

Euroopan unionin rahoittama –
NextGenerationEU

**Suomen
kestävän kasvun
ohjelma**

Osatyökykyisten palvelut, etuudet ja työhön osallistuminen- tutkimus

- **Tutkimus tuottaa työkykyä ja työhön osallistumista koskevaa tietoa päätöksenteon tueksi:**
 - Selvitetään terveys- ja työllisyyspalvelujen ja etuuksien käytön laajuutta sekä työhön osallistumista osatyökykyisten keskuudessa. Tutkitaan erikseen koronaepidemian vaikutuksia palvelujen ja etuuksien käyttöön sekä työhön osallistumiseen.
 - Arvioidaan osatyökykyisten palvelujen ja etuuksien käyttöön liittyviä kustannuksia
 - Osatyökykyisyys määritellään rekisteritietojen perusteella, mm. TE-palvelujen määritelmä osatyökykyisestä, terveystiedot, tiedot työkyvyttömyyseläkkeestä, kuntoutuksesta sekä työttömyysjaksoista. Hyödynnetään Työkykyohjelmassa tuotettuja osatyökykyisten profiileja
- Aineistona väestötason rekisteriaineisto, sisältää mm. tiedot etuuksien ja terveys- ja työllisyyspalvelujen käytöstä, ansainta- ja eläketiedot, työllisyysjaksot sekä sosiodemografiset tiedot. Lähteet THL, Kela, TEM, ETK, Tilastokeskus.
- Vuoden 2023 valmistuvat tuotokset:
 - Ensimmäisiä tuloksia julki Tutkimuksesta tiiviisti tms., konferenssipaperit

Yhteystiedot

Merita Mesiäislehto, merita.mesiaislehto@thl.fi p. 029 524 7170

IPS- Sijoita ja valmenna -kehittämishanke 2020-2023/24

- Toteuttaa MT-strategian työelämään kuntouttavien mt-palvelujen sisällöllistä ja toiminnallista muutosta
 - Tutkimusnäyttöön perustuva IPS-työhönvalmennus otettu käyttöön osana alueellisten kokeilujen psykiatrisen hoidon ja kuntoutuksen palveluita
 - Toimintaa laajennetaan osana RRP-ohjelmaa
 - Kohderyhmänä työikäiset (18-64-v.) mt-häiriöitä sairastavat henkilöt
 - THL vastaa kokeilujen toiminnan tuesta sekä toiminnan arvioinnista ja seurannasta

Tuetun työllistymisen IPS-työhönvalmennus

- On tutkittuun tietoon eli **tutkimusnäyttöön perustuvaa**
 - Palvelua toteutetaan toiminnan kehittäjien laatimien **laatukriteerien ja/tai käsikirjan mukaan**
- **Kustannukset samansuuntaisia** muiden työllistymisen ja työhön kuntoutumisen tukipalveluiden kanssa
 - **Tuloksellisuus kaksinkertainen** verrokkipalveluihin nähden (Harkko ym. 2018)
- Työllisyyskerroin eurooppalaisten tutkimusten perusteella 0,37 (verrokki 0,20)
 - **IPS-kehittämishankkeen työllisyyskerroin 0,41** (= 597 palveluun osallistunutta, työllistyneitä 245)
- **Tulokset ja vaikuttavuus riippuvaisia menetelmäuskollisuudesta**, siitä kuinka hyvin onnistutaan noudattamaan kansainvälisiä laatukriteerejä

Laajempi konteksti

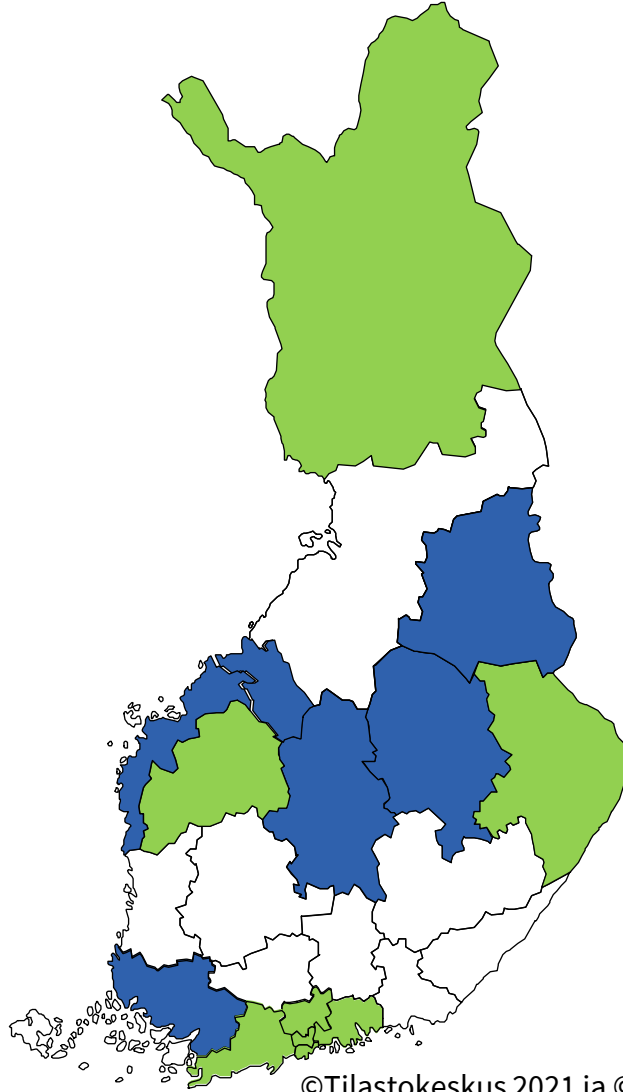
Yhtymäpinta Työkykyohjelman Tuetun työllistymisen menetelmät -toimenpidekokonaisuuden laajennukseen:

- **Pilotoidaan ja otetaan käyttöön laatukriteereihin perustuva tuetun työllistymisen työhönvalmennus**
- **Kohderyhminä:**
 - Kuntouttavan työtoiminnan asiakkaat (Laki kuntouttavasta työtoiminnasta)
 - Vammaisten henkilöiden työllistymistä tukevan toiminnan asiakkaat (SHL 27d §)
 - Vammaisten henkilöiden työtoiminnan asiakkaat (SHL 27e§)
 - Kehitysvammaisten työtoiminnan ja työhönvalmennuksen asiakkaat (Kehitysvammalaki)
 - Sosiaalihuollon mielenterveys- ja päihdetyön asiakkaat (Mielenterveyslaki ja päihdehuoltolaki)

Lisätietoja: www.thl.fi/tyokykyohjelma

IPS-toimintamallin toimeenpano 2023-2024

- Lapin hyvinvointialue
- Pohjois-Karjalan hyvinvointialue
- Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialue
- HUS Yhtymä & Uudenmaan TE-toimisto
- Helsingin kaupunki
- Kainuun hyvinvointialue
- Pohjois-Savon hyvinvointialue
- Keski-Suomen hyvinvointialue
- Keski-Pohjanmaan hyvinvointialue
- Pohjanmaan hyvinvointialue
- Varsinais-Suomen hyvinvointialue

Työkykyohjelman laajennus 2023-2024 (RRP)

Laatukriteereihin perustuva työhönvalmennus käyttöön:

- Satakunnan hva
- Pohjois-Pohjanmaan hva
- Päijät-Hämeen hva
- **Varsinais-Suomen hva**
- **Pohjanmaan hva**
- **Pohjois-Savon hva**

©Tilastokeskus 2021 ja ©Kuntaliitto 2021

www.thl.fi/ips

IPS-kehittämishankkeen yhteystiedot

Helka Raivio
projektipäällikkö
p. 029 524 7183

Kaija Appelqvist-Schmidlechner
tutkimuspäällikkö

Minna Ahola
erikoissuunnittelija

Noora Sipilä
arviointitutkija

etunimi.sukunimi@thl.fi

Euroopan unionin rahoittama –
NextGenerationEU

Suomen
kestävän kasvun
ohjelma

Terveysten ja
hyvinvoinnin laitos

Mielenterveysstrategia 2020-2030

thl.fi/RRP

Kiitos!

Euroopan unionin rahoittama –
NextGenerationEU

**Suomen
kestävän kasvun
ohjelma**